I väntan på julen

**Det börjar så smått lacka mot jul.
Ljusstakarna dyker upp i fönstren,
julstjärnor tänds och önskelistor
skrivs för glatta livet.**

© Anders Edström Frejman & A. Camilla Frejman

Julpysslet är i fyll gång med pepparkakshus, smällkarameller och kristyrdekorationer till granen. Doften av hyacinter och nybakta lussekatter fyller köket.

Ute hänger snön i luften och småfåglarna söker sig in bland husen för att kalasa på fröna i fågelstugorna. Gråsparvar och blåmesar turas om att sitta på de snurrande talgbollarna.

Lampor i träden
Stadens gator fylls med unga och gamla som handlar julklappar till nära och kära eller bara tittar i skyltfönstren för nöjes skull. Träden är smyckade med tusentals och åter tusentals små lampor som om de vill trotsa de allt kortade dagarna.

Uppe på Skansen är det julmarknad, ett perfekt tillfälle att varva ned och komma i julstämning. Det är trångt bland stånden trots att det både mörkt och lite småkyligt. Som tur är kan den frusne värma sig med rykande het julglögg.

Allt på jul
Här hittar man allt som börjar på bokstavskombinationen jul; julbröd, juleljus, julkorv, julbock, julkarameller, julpepparkakor, julkorv, julgrisar med mera. Det mesta går att omvandla till julklappar.

Som traditionen kräver är alla försäljarna klädda lite gammeldags. Det känns faktiskt lite som om man backat tiden ett antal år och självklart stöter vi på en livs levande julebock på marknaden.

Okokta skinkor
Utanför en loge står en gammal man och gör havrekärvar. Bakom honom står en stor vagn med skuren havre som skall förvandlas till mat för våra minsta fjäderprydda vänner. Han tvinnar den långa havren till ett grovt ”rep” som han använder för att binda samman kärven, ett arbete som kräver starka och flinka händer.

Innan vi går hem smakar vi oss igenom marknadens korvsortiment och hamnar till slut hos julgrisarna. De senare behöver man varken koka eller griljera; de är nämligen gjorda i marsipan. Enda problemet är att de är lika söta som Emils ”griseknoen” så det lär bli svårt att förmå sig äta upp dem.

FAKTA / Julkärve

Julkärvar är en mycket gammal tradition, kanske ett par hundra år. Kärven skulle bindas av den sist skördade havren. Precis som man var lite extra frikostig mot husdjuren till jul ville man även ge något till de vilda djuren. Man kanske hoppades att småfåglarna inte skulle skada nästa års skörd. Julkärven kunde ibland vara förknippad med vissa ceremonier. Ofta satte man upp den framför huset på julafton som en markering på att julen var inne.

FAKTA / Kristyr – så gör du

Blanda 2 dl florsocker, en halv äggvita och några droppar ättiksprit. Rör om till en jämn vit smet. Lägg ut små klickar av smeten på ett smörpapper. Klipp ca 20 cm långa snören av garn eller sytråd och placera dem på klickarna. Tryck fast ett bokmärke på varje klick. Om du vill kan du även spritsa kristyr runt bokmärket. Låt lufttorka, sedan är dina egenhändigt ihopknåpade julpynt redo för julgranen!